

Ulusal Balıkçılık Veri Toplama Programı İçin Karadeniz'de Hamsi Stoklarının Akustik Yöntem İle Belirlenmesi Ve Sürekli İzleme Modelinin Oluşturulması

Destek Kaynağı ve Süresi: TÜBİTAK / Eylül 2011 - Eylül 2015 (48 Ay)

Sorumlu Araştırmacı: Doç. Dr. Ali Cemal Gücü

Karadeniz hamsisi tek başına Türkiye'nin denizlerden elde ettiği ürünün %50'den fazlasını sağlamaktadır. Ancak bu önemli kaynağın yönetimi sürdürülebilir yüksek ürün elde etmekten çok balıkçılık sektörünün beklentilerine göre yapılmaktadır. Diğer taraftan Karadeniz balığı olan hamsinin tüm Karadeniz'de dağılmasına rağmen sadece Türkiye kıyılarındaki kışlama alanında av vermesi bu kaynağın tamamına yakınının Türk balıkçıları tarafından kullanılmasına olanak vermektedir. Türün sınır-aşan ve paylaşılan stok oluşturmasına karşın sadece Türk balıkçısı tarafından avlanması stoğun sürdürülebilirlik sorumluluğunu da Türkiye'nin omuzlarına yüklemektedir. Bu nedenle de Türkiye'nin sürekli ve bilimsel yöntemlere dayalı güvenilir stok değerlendirme çalışmaları yapması gerektiği gündeme gelmektedir. Diğer taraftan başta Karadeniz hamsisi olmak üzere Türkiye'nin sahip olduğu canlı deniz kaynaklarının yönetilmesine ilişkin herhangi bir girişimde bulunmaması AB uyum süreci içinde de sorunlara neden olmuş; hatta sorun ilgili müzakereleri sonlandırma noktasına kadar varmıştır. Dolayısı ile de bu hamsi avcılığının yönetimi kıymetli kaynağın potansiyelinden etkin şekilde yararlanabilmemizin ötesinde uluslararası bir sorun olmaya başlamıştır.

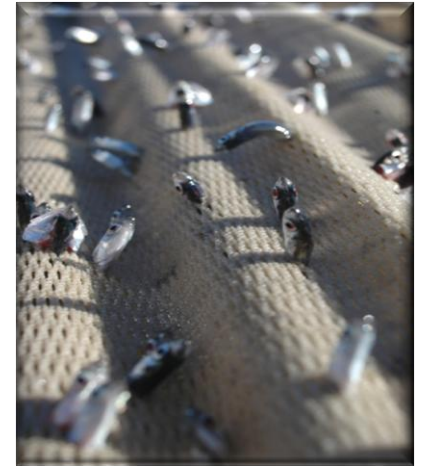
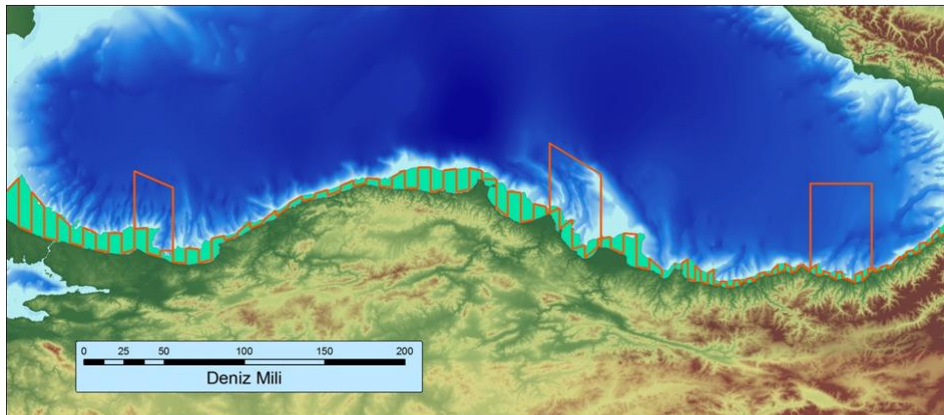

Bu proje sürekli izleme ve değerlendirme gerektiren denizel kaynak yönetimi çalışmalarına bu çalışmaları yapmakla yükümlü Tarım ve Köy İşleri Bakanlığının mevcut deniz altyapı imkânlarına göre optimize edilmiş bir model ile başlamayı hedeflemektedir. Bakanlığın şu an için tüm Karadeniz'de araştırma yapabilecek özelliklere sahip bir balıkçılık araştırma gemisi bulunmamaktadır. Ancak diğer taraftan hamsi, biyolojisi gereği kışlamak amacı ile güneydoğu Karadeniz kıyılarında yoğunlaşmakta ve stoğun yaklaşık %90'ı Karadeniz'in %1'inden daha dar bir alanda toplanmaktadır. Türün bu özelliğinden yararlanarak kışlama alanının sınırlarının ve bu sınırları belirleyen çevresel faktörlerin belirlenmesi projenin hedeflerinden ilkidir. Diğer hedef de akustik yöntemle kışlama alanının taranması ve kışlayan hamsi stoğunun stok büyüklüğünün belirlenmesidir. Proje ayrıca buradan elde edilecek verileri kullanarak stoğun durumunu ve üzerindeki av baskısını belirlemeyi hedeflemektedir. Elde edilecek sonuçlar doğrultusunda

stoktan en yüksek ve sürdürülebilir ürünün elde edilmesine yönelik olarak bir sonraki yıl uygulanması gereken balıkçılık düzenlenmesinin belirlenmesine olanak sağlayacak bir ürün modeli hazırlamayı amaçlamaktadır. Projenin nihai amacı elde edilen bulguların uluslararası komisyonlarca kabul edilir formatta ulusal balıkçılık veri ve stok değerlendirme raporu olarak hazırlanması ve söz konusu komisyonlara sunulmasıdır.

Proje süresince toplanacak veriler;

- Balıkçılık akustiği verileri
- Akustik hatlara paralel ortasu trolü örnekleri
- Akustik hatlara paralel dikey sıcaklık, tuzluluk, fluoresans profilleri
- SeaWiifs ve Modis-Aqua uydu verileri (sıcaklık ve klorofil)
- Pazar örneklemeleri

URL: <http://hamsi.ims.metu.edu.tr/>